

Les xarxes internacionals de ciutats i les seves dinàmiques

El poder creixent de les xarxes de ciutats en l'escena global

DEBAT GLOBAL - 17 de novembre de 2022

Relatoria a càrrec de Mariona Tomàs Fornés, professora agregada Serra Húnter de Ciència Política i membre del Grup de Recerca en Estudis Locals (GREL) a la Universitat de Barcelona.

DIPLOCAE

Localització

La Rambla 14, principal
08002 Barcelona

Contacte

+34 936 405 470

info@diplocat.cat

www.diplocat.cat

[@Diplocat](https://twitter.com/Diplocat)

[@Catalonia_Diplocat](https://www.instagram.com/Catalonia_Diplocat)

Índex

1. Context	5
2. Presentació	5
3. Conferència inaugural: Repensar el rol de les xarxes de ciutats en l'esfera internacional	6
4. Taula rodona: Intercanvi de bones pràctiques de xarxes de ciutats	9
5. Torn de preguntes	17
Annex. Participants.....	18
Entitats membres de DIPLOCAT	21

1. Context

Actualment, més de la meitat de la població mundial viu en àrees urbanes. Segons un estudi de Nacions Unides de l'any 2018, es calcula que l'any 2050 la xifra arribarà als dos terços. Aquest mateix estudi apunta que, en els propers anys, 600 ciutats representaran prop del 65% del creixement del PIB global. Amb aquesta explosió del poder econòmic de les ciutats, no és sorprenent que també les ciutats assumeixin un rol destacat en àmbits propis de la política exterior, tal com es va fer evident durant l'inici de la pandèmia de la covid-19.

Per poder entendre millor aquest fenomen i a proposta de l'Ajuntament de Barcelona com a entitat membre del consorci, DIPLOCAT va organitzar un cicle sobre "L'auge de les ciutats en l'escena internacional". El cicle volia analitzar per què i com actuen les ciutats en entorns internacionals, quines dinàmiques es creen entre elles, quines xarxes se'n deriven i, sobretot, mesurar l'impacte de la feina que es fa des d'aquestes xarxes.

La primera sessió del cicle, que va tenir lloc el desembre de 2021, va tractar sobre el rol dels ens locals en el context postpandèmic. En aquell debat es va constatar que la pandèmia va suposar un punt d'inflexió tant en el funcionament del sistema internacional com en la implicació. Es van haver d'instaurar una sèrie de canvis accelerats, alguns dels quals s'han mantingut i segurament es mantindran. Per exemple, en l'àmbit municipal, ha comportat innovacions urbanes, ha fomentat la cooperació internacional entre ciutats i ha intensificat la col·laboració i la solidaritat entre elles.

Aquell debat també va identificar unes complexitats, sovint invisibles, de la realitat postcovid, com per exemple el creixement de les desigualtats socials i la influència negativa en les ciutats de les anomenades formacions depredadores, en paraules de Saskia Sassen, com ara les grans multinacionals i el sector financer. En tot cas, les diferents administracions van haver d'aprendre a fer front a la pandèmia i, amb un 90% de casos registrats en entorns urbans, les ciutats van acabar prenent el relleu als estats en determinats àmbits de les relacions internacionals.

La segona sessió i darrera és aquesta que us resumim aquí, que amb el títol de "Les xarxes internacionals de ciutats i les seves dinàmiques" va tenir lloc a l'Institut d'Estudis Catalans de Barcelona el 17 de novembre de 2022.

2. Presentació

Laura Foraster i Lloret, secretària general de DIPLOCAT, va donar la benvinguda als participants i assistents, va agrair la seva participació i va presentar la temàtica de la sessió i l'objectiu del cicle. Segons Foraster, el creixent protagonisme de les ciutats és indiscutible i no és previsible que s'aturi. Aquest protagonisme també abasta l'àmbit internacional, tal com es va poder comprovar durant la pandèmia de la covid-19, en què les ciutats van agafar el relleu dels estats aprofitant que són a la primera línia de comunicació amb la ciutadania. Com que els reptes globals actuals també afecten els nivells nacional i local, és important l'intercanvi de bones pràctiques entre ciutats i establir ponts de diàleg. És per això que cal avaluar la capacitat de les xarxes de ciutats i conèixer-ne els punts forts i febles.

Un reconeixement d'aquest nou rol de les ciutats el trobem en el fet que l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides inclou un objectiu urbà específic sobre ciutats inclusives, resilents i sostenibles, i 169 reptes que depenen gairebé íntegrament de les accions dels

governos locals. Per tant, com destaca Laura Foraster, ningú no posa en dubte que els reptes globals d'avui requereixin respostes àmplies i diversificades. Qüestions internacionals com el canvi climàtic, les migracions, la salut o la seguretat esdevenen qüestions domèstiques que afecten en primera instància la vida a les ciutats. I aquí és on esdevé de vital importància la creació de les xarxes internacionals i els intercanvis de bones pràctiques amb altres ciutats del món.

L'ecosistema de xarxes internacionals de ciutats és complex i és divers, ja que per a cada conjunt de problemes s'han creat una o diverses xarxes. I, de fet, segons estudis recents, es calcula que l'any 2021 hi havia més de 200 xarxes operatives de ciutats. Una tendència que des del 2001 ha crescut exponencialment degut al gran interès de les autoritats locals per aquest tipus d'iniciatives. En aquest context, i davant la major rellevància de l'àmbit local, neix aquesta necessitat d'avaluar les xarxes i de determinar-ne la capacitat i l'impacte, objecte principal d'aquesta jornada.

3. Repensar el rol de les xarxes de ciutats en l'esfera internacional

Conferència inaugural

L'encarregat de fer la xerrada introductòria va ser Agustí Fernández de Losada, investigador sènior i director del programa Ciutats Globals del CIDOB, el Centre d'Estudis i Documentació Internacionals de Barcelona. El ponent compta amb una extensa experiència en temes relacionats amb ciutats i amb relacions internacionals, tant a la Diputació de Barcelona com a Nacions Unides, i també en diferents entitats com la Comissió Europea.

Després d'agrair la invitació, Fernández de Losada va explicar que basaria la seva xerrada en un [article](#) fet al CIDOB amb una clau bastant provocadora. En aquest estudi, es van analitzar vuit ciutats rellevants de diferents regions del món, molt actives en l'àmbit de les xarxes, i es va examinar l'ecosistema internacional de xarxes de ciutats des d'una perspectiva crítica però sobretot constructiva.

En primer lloc, el ponent diu que hi ha un gran consens de que les ciutats juguen un paper rellevant en l'escenari internacional, ja que el món s'urbanitza, especialment cap al sud i cap a l'est, amb les seves especificitats. A més a més, les ciutats són els laboratoris d'alguns dels reptes clau que avui dia té la humanitat i més vinculats als processos globalitzadors: canvi climàtic, canvi tecnològic, mobilitat humana, especulació econòmica... Les ciutats operen en un context d'interdependències: la globalització. Per tant, les ciutats surten a l'escenari internacional no per caprici, sinó perquè forma part de la seva responsabilitat. Les ciutats estan cridades a operar també com a actors reconeguts en aquest escenari i ho fan per tractar de defensar els seus interessos i promoure'ls davant les agendes internacionals. A Europa és claríssim: el que passa a Brussel·les acaba impactant en el món local. Més enllà d'Europa, hi ha molts temes oberts sobre la taula que es discuteixen en agendes liderades pels estats nació que també tenen impacte local, com la COP27. Les ciutats surten per aprendre, per accedir al coneixement, a solucions, per intercanviar, per capitalitzar i legitimar experiències pròpies, per atraure oportunitats. I les ciutats teixeixen també vincles i relacions de solidaritat. Avui es parla molt

.....

Avui es parla molt de la diplomàcia de les ciutats, que es canalitza mitjançant una intensa xarxa de relacions bilaterals i multilaterals dins les xarxes de ciutats.

de la diplomàcia de les ciutats, que es canalitza mitjançant una intensa xarxa de relacions bilaterals i multilaterals dins les xarxes de ciutats.

Aquestes xarxes de ciutats són un instrument molt útil, fonamental per a l'acció diplomàtica o l'acció exterior de les ciutats, que els permeten generar massa crítica per operar en un escenari que no està concebut per a elles. Per tant, disposar de massa crítica de pes per poder incidir és clau. Totes les xarxes fan esforços importants i operen gairebé com a *think tanks*: generen coneixement, gestionen dades i informació, i construeixen arguments que són fonamentals per a la seva incidència. Les xarxes també mobilitzen recursos, generen aliances amb altres actors, i moltes fins i tot impulsen projectes pilot, sense defugir el risc o la innovació. Sovint aquests projectes no es podrien fer comptant només amb els recursos locals.

Per tant, les xarxes de ciutats tenen un paper fonamental, però caldria revisar i repensar el seu ecosistema. L'estudi liderat per Michele Acuto des de la Universitat de Melbourne apunta a més de 200 xarxes actives operant en el sistema de relacions internacionals. Hi ha xarxes que operen en l'àmbit global, com CGLU o Metròpolis; xarxes que operen en l'àmbit regional, com Eurocities; xarxes que operen fins i tot en entorns o en comunitats culturals, com pot ser el CIDEU en l'àmbit iberoamericà, però que té les seves germanes o les seves cosines en la francofonia i en l'àmbit de la Commonwealth. Hi ha xarxes generalistes, que ho toquen tot, i xarxes que són temàtiques. Hi ha xarxes que tenen una afiliació purament pública, que estan conformades per governs locals, com pot ser CGLU, i xarxes amb més d'un actor, o que incorporen entitats que operen en l'àmbit urbà, filantropies, el sector privat, l'acadèmia, que incorporen fins i tot organitzacions internacionals, governs nacionals... L'ecosistema és molt ampli i, per tant, molt divers. És molt ric, però està molt tensionat. Hi ha dispersió, hi ha molta competència entre les mateixes xarxes i entre d'altres operadors que fan de xarxa. Perquè no només són les xarxes, també hi ha les Nacions Unides, ONU Habitat, el Fòrum Econòmic Global... Hi ha moltíssims operadors que ara mateix s'apropen a la dimensió urbana des de la perspectiva de l'agenda internacional. Per tant, hi ha competència i a vegades hi ha manca de coordinació i manca de complementaritat, malgrat els esforços que es fan.

D'aquest diagnòstic en sorgeixen diverses preguntes. Qui marca l'agenda? Hi ha capacitat per mesurar l'impacte de l'acció de les xarxes? S'està responent a les necessitats reals que tenen les ciutats? S'està connectant amb els problemes que té realment la ciutadania? Són capaces les xarxes, enteses com a ecosistema, d'acostar-s'hi? Les ciutats actuen de manera estratègica a les xarxes? Per exemple, la ciutat de Barcelona és present a moltíssimes xarxes. I passa el mateix amb Viena, Berlín, Mont-real, Buenos Aires, Bogotà, Johannesburg o Sydney. Fernández de Losada qüestiona si les ciutats saben realment per què són a cada xarxa, per què hi participen i què en treuen, amb la lògica de retre comptes.

El ponent considera clau reforçar la coordinació entre les xarxes i comenta que CGLU està avançant en aquesta dinàmica. Per exemple, la Global Task Force és un esforç important per coordinar la interlocució amb les Nacions Unides i, per tant, la incidència davant d'aquest organisme. També menciona la participació, liderada per l'ICLEI, a la COP27. L'U20 davant del G20 també és un esforç de coordinació entre el CGLU i el C40, liderant una mica aquestes xarxes, reflectint una presa de consciència del fet que és necessari avançar en aquesta coordinació i col·laboració, però falta molt camí per recórrer. Esmenta un cas en què, en el termini de dues setmanes, alguns alcaldes de ciutats importants van assistir a cinc trobades i cimera internacional a tot el món, una darrera l'altra, reflex de la tensió que pateix l'ecosistema i d'aquesta manca de coordinació.

Fernández de Losada destaca que seria important donar més coherència a l'oferta de les xarxes i potser revisar-la. El concepte d'utilitat, lligat al de rellevància, és cabdal. A vegades, el lideratge de les xarxes no l'exerceixen les ciutats ni els alcaldes. Hi

.....

El concepte d'utilitat, lligat al de rellevància, és cabdal. A vegades, el lideratge de les xarxes no l'exerceixen les ciutats ni els alcaldes.

ha altres lideratges que fan ombra al lideratge legítim i natural, que té vots al darrere, que és el de l'alcalde. Algunes xarxes estan excessivament burocratitzades i són poc flexibles. Moltes vegades tenen personal molt professionalitzat però amb manca d'experiència. Són persones que mai no han treballat en una ciutat i que arriben a treballar en el món de les xarxes de ciutats des d'altres disciplines, amb el que això comporta de bo, però també amb les dificultats. A més, no és el mateix una ciutat gran a Europa o els Estats Units que una ciutat gran a Amèrica Llatina o Àsia, o una ciutat intermèdia, o una ciutat petita. Per tant, tenir aquesta experiència és rellevant, igual com ho és la configuració de l'agenda.

Finalment, el ponent subratlla el tema de la mesura dels impactes. En una lògica d'autoavaluació, val la pena posar sobre la taula preguntes que caldria fer i saber quins podrien ser els grans temes per millorar l'ecosistema, la tasca i l'impacte que tenen les xarxes de ciutats a l'hora d'assolir l'objectiu de reforçar les capacitats dels governs locals i dels operadors urbans per respondre als seus reptes. Com es poden reforçar els lideratges? Com es pot donar visibilitat a aquests lideratges locals? Com es pot avançar en agendes més rellevants que efectivament tractin a fons els temes que interessin les ciutats? Què es pot fer perquè siguin les ciutats i els seus representants els qui marquin l'agenda? Com es pot fer un pas endavant i fer que les xarxes siguin més obertes i inclusives, i que incorporin veus diverses, com l'activisme social, artistes, el món empresarial, el sector de la creació, del pensament o l'acadèmia?

Les xarxes són esforços que tenen darrere governs locals i la lògica d'una governança raonable ha de ser la de retre comptes. Això és una obligació per als governs locals i també ho hauria de ser per a les xarxes. Com es mesura la incidència, l'intercanvi o els aprenentatges? És molt difícil. És a dir, les tasques que fan les xarxes i els serveis que ofereixen són difícils de mesurar. És molt difícil definir indicadors que ajudin realment a mesurar l'impacte. És molt difícil avaluar a mitjà i llarg termini, també quan s'avalua política pública tradicional. Si això ja és molt complex, encara ho és més si es proven de mesurar elements com la incidència, l'aprenentatge, l'intercanvi... Caldria anar més enllà de l'avaluació de processos, de si s'han fet una o dues conferències i quanta gent hi ha assistit.

El ponent també està a favor d'assegurar que els recursos que es mobilitzen arribin a les ciutats. Les xarxes de ciutats fa molts anys que lluiten per tenir un lloc a la taula global. Ara són reconegudes, però ara cal transcendir la retòrica i avançar cap a la política pública, amb respostes als problemes que tenen les ciutats i la ciutadania. Les xarxes tenen un potencial enorme per teixir i generar acords entre elles mateixes. Acords que siguin concrets i mesurables, que es puguin visibilitzar i que es puguin explicar. Per tant, juntament o en paral·lel a incidir en la COP, el G20, el G7, el Mercosur, la Unió Europea i les Nacions Unides, es podrien aprofitar les xarxes per arribar a acords en qüestions molt concretes, lligades a les polítiques públiques locals, tangibles i analitzables.

.....

Juntament o en paral·lel a incidir en la COP, el G20, el G7, el Mercosur, la Unió Europea i les Nacions Unides, es podrien aprofitar les xarxes per arribar a acords en qüestions molt concretes, lligades a les polítiques públiques locals, tangibles i analitzables.

La presentadora, Mariona Tomàs, agraeix la intervenció i recalca la doble dimensió de les xarxes: externa (si parlem de coordinació de xarxes, qui ha de fer aquesta coordinació?) i interna (com s'avalua?). Posa l'exemple de les European Metropolitan Authorities (EMA), que és la xarxa de governs metropolitans liderada per l'Àrea Metropolitana de Barcelona, que porta anys fent *lobby* i que ha aconseguit, de mica en mica, que els fons Next Generation incloguin una partida per a temes metropolitans. Tanmateix, aquests fons els reben els estats, que són els que els distribueixen, i en el cas espanyol, l'Àrea Metropolitana no ha estat reconeguda per l'Estat com a entitat receptora.

Felip Roca, director de Relacions Internacionals de l'Ajuntament de Barcelona, reacciona a la ponència inaugural i comenta que les persones que treballen en l'àmbit internacional a les ciutats tenen unes

atribucions locals, una necessitat de presència de l'alcalde sobre el territori i alhora l'exigència de ser presents a escala internacional. Comenta els casos de Bogotà i de Kiev. Com que en una ciutat constantment hi passen coses que afecten directament la ciutadania, la projecció internacional no sempre és ben entesa. Cal seguir amb la feina de sensibilització. Les xarxes poden ajudar les ciutats a connectar millor amb la ciutadania. També comenta que està molt d'acord amb la necessitat de treballar estratègicament, però que molts cops els departaments de relacions internacionals de les ciutats són un segment d'un procés, per exemple en el cas de la generació de coneixement. Són catalitzadors i facilitadors, perquè els tècnics estiguin en contacte amb tècnics d'altres ciutats i millorin el que estan fent i, per tant, al servei a la ciutadania. Però com es troben els indicadors que permetin saber exactament l'impacte que té aquesta acció, aquesta ajuda, a les altres àrees? Finalment, comparteix la idea que les xarxes de ciutats estan tensionades. Hi ha xarxes noves, més vinculades a filantropies. Un dels temes claus és el finançament. Des de les ciutats s'ha de pensar en com es doten les xarxes tradicionals dels recursos necessaris per fer la feina que es vol que facin.

.....

Les ciutats que formen part d'una mateixa xarxa i que formen part d'un mateix país, podrien coordinar-se internament perquè hi hagi una representació en els òrgans de govern d'aquestes xarxes i aprofitar-ne la incidència.

D'altra banda, Joan Chicón, fins fa poc cap del Servei de Relacions Europees i Internacionals de l'Ajuntament de Terrassa, i ponent en el primer debat del cicle, apunta que caldria tenir en compte la pedagogia des del punt de vista educacional sobre què necessita una ciutat, sigui la que sigui. Cada quatre anys s'estableixen nous equips de govern. En aquells municipis que tenen una regidoria pròpia en l'àmbit de les relacions internacionals, Chicón comenta que tot això els agafa com una cosa molt llunyana i en la qual no han incidit perquè els manca aquesta part de formació o pedagogia de la utilitat d'aquestes xarxes. La primera pregunta que fan, en relació a les xarxes de ciutats, acostuma a ser: de què ens serveix aquesta quota que estem pagant? Què en traiem nosaltres? Com puc vendre, entre cometes, o justificar a l'hora de retre comptes a la ciutadania, que això té algun valor? Als professionals tècnics els costa molt fer veure la importància a l'equip de govern i que aquest, al seu torn, ho traslladi a la ciutadania. Per què els equips de govern de les ciutats no incorporen les línies d'actuació que surten dels congressos mundials de xarxes com CGLU en l'elaboració dels seus programes? No solament dels seus programes electorals de partit, sinó també després, quan els equips de govern estan configurats, en el programa d'actuació de política pública dels següents quatre anys. Les polítiques públiques més sectorials podrien beure d'aquestes reflexions, documents i conclusions i adaptar-los. A l'hora de retre comptes, aleshores seria més fàcil fer entendre a la ciutadania perquè serveixen i què es pot arribar a aconseguir en l'escena internacional mitjançant les xarxes. Pel que fa a la coordinació: les ciutats que formen part d'una mateixa xarxa i que formen part d'un mateix país, podrien coordinar-se internament perquè hi hagi una representació en els òrgans de govern d'aquestes xarxes i aprofitar-ne la incidència.

4. Intercanvi de bones pràctiques de xarxes de ciutats

Taula rodona

Ala taula rodona sobre intercanvi de bones pràctiques de xarxes de ciutats hi participen Pablo Fernández, cap de gabinet de Ciutats i Governos Locals Units (CGLU); Rosa Arlene María, directora executiva

del Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà (CIDEU); Dorthe Nielsen, directora executiva d'Eurocities; i Claire Roumet, directora d'Energy Cities. Per tant, hi ha representades quatre xarxes molt significatives i rellevants. Dues persones assisteixen en mode presencial i les altres dues es connecten en línia. Totes quatre compten amb una extensa experiència en xarxes internacionals de ciutats. Mariona Tomàs presenta els ponents i explica la dinàmica que se seguirà, a partir de dues rondes de preguntes: una primera pregunta més general sobre la xarxa que representen i després una pregunta més específica sobre el seu impacte.

Pablo Fernández comença explicant que el punt de partida de CGLU no és l'ecosistema de les xarxes, sinó l'ecosistema internacional i local pel que fa als governs locals i regionals. En efecte, no és el mateix l'impacte internacional que té la decisió d'una alcaldessa o un alcalde que el rol que tenen com a entitat local o actor polític en el context internacional. El rol no existeix en termes reals, existeix a través de les xarxes i del protagonisme que pugui tenir un líder local. Encara que l'impacte sigui enorme, a l'escena internacional hi ha molts dubtes del rol dels líders locals, especialment dins dels estats membres, dins les grans filantropies i dins del sector privat. El segon element que comenta sobre l'ecosistema és que hi ha una competència i una tensió sobre el que les xarxes poden fer o no respecte a altres xarxes. Com es presenta aquest ecosistema davant la realitat internacional? En quin ecosistema pot existir l'associacionisme municipal? En funció dels contextos, trobem una visió d'estat centralista mentre que les xarxes advoquen per la descentralització i la subsidiarietat. No és el mateix com es presenta CGLU, que té casa seva a Barcelona, davant l'Estat espanyol, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, que com es presenta l'Associació de Governos Locals de Gàmbia a través de l'alcaldessa de Banjul. I com aquestes dues, davant de les Nacions Unides, poden o no tenir ingerència amb les decisions fins i tot locals. És a dir, cal tenir en compte els ecosistemes on hi ha les xarxes de governs locals i com es dinamitzen o no entre elles. L'ecosistema és gegantí, complex i va des de les realitats locals, de com funciona un ajuntament en cert context nacional, com funciona una associació de governs locals en un context nacional i com aquestes funcionen a escala regional i a escala internacional.

.....

No és el mateix l'impacte internacional que té la decisió d'una alcaldessa o un alcalde que el rol que tenen com a entitat local o actor polític en el context internacional.

En relació al treball de CGLU, Fernández destaca que les xarxes no són prestadores de serveis, sinó que representen actors polítics que alhora representen interessos, idees i principis, i la causa comuna va molt més enllà de la prestació de serveis. CGLU ve de dues xarxes internacionals, unides el 2004. La seva tasca s'inicia el 1913, arran de la primera Conferència d'Alcaldes del Món, i sorgeix d'un moviment d'associacionisme, de solidaritat, marcat en aquell moment per l'agermanament de ciutats i pel diàleg. CGLU és una organització política, que representa els interessos locals. En aquest sentit és interessant plantejar el per què. La funció segueix sent portar la democràcia a l'escena internacional, mitjançant la representació democràtica. Els mecanismes de decisió són complexos perquè s'intenta que siguin tan democràtics com sigui possible. No és només de què els serveix a les ciutats ser en una xarxa, sinó de què serveix a la xarxa que certes ciutats hi siguin per donar veu a altres, i posa l'exemple de la mobilitat humana i de la dignitat de les persones migrades per ser lliures. El valor d'una xarxa com CGLU, per exemple, és seure a la mateixa taula de negociació internacional sobre migracions on hi ha els ministres del ram de tot el món, les Nacions Unides i el ministre Salvini d'Itàlia. Aquest és el valor de treballar en xarxa i democràticament. La xarxa decideix que qui representa el col·lectiu de ciutats per parlar de migracions sigui l'alcalde de la petita illa de Lampedusa i que l'estratègia col·lectiva de migracions en temes de mobilitat humana s'anomeni Lampedusa Charter for Dignified Human Mobility.

Pablo Fernández també destaca l'agenda d'aprenentatge consistent a capacitar capacitadors, la massa crítica de treballadors públics dels ajuntaments que mantindran la continuïtat de certes narratives, que es convencen amb certs lideratges. Aquestes narratives són les que es van transmetent i generant

mitjançant les capacitacions. Com altres elements de valor, afegeix que les ciutats continuen sent solidàries i segueixen tractant amb totes les altres ciutats. Les ciutats tenen una agenda on la proximitat de l'esfera local genera una empatia en la discussió sobre serveis públics, mandats locals que van des de la gestió de les escombraries al tema de l'habitatge. Després hi ha una altra empatia totalment diferent entre aquestes dues esferes de govern, siguin de la mida que siguin i vinguin d'on vinguin, quan es tracta de la gran responsabilitat en temes com l'agenda climàtica. Per això calen intercanvis d'aprenentatge i de recerca.

En segon lloc pren la paraula Rosa Arlene María i explica que el Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà impulsa la transformació de les ciutats a través de la planificació estratègica urbana des de 1993, després dels Jocs Olímpics de Barcelona. La xarxa es va crear perquè un conjunt de ciutats volien aprendre d'aquest model i aquest continua sent l'objectiu principal de la xarxa: aprendre conjuntament. Les ciutats adherides comparteixen una manera de pensar la ciutat, una manera de definir el futur urbà a partir d'un model que s'intenta consensuar entre tots els actors, definint uns eixos de treball i uns projectes a llarg termini. L'exemple de Barcelona, que ha passat de la planificació a escala només municipal a l'escala metropolitana i ara comença a abastar l'àmplia regió metropolitana, mostra un desafiament comú, que és el creixement de l'aglomeració, especialment visible a les ciutats llatinoamericanes. Hi ha 150 ciutats iberoamericanes vinculades a la xarxa que s'han dedicat a compartir en xarxa diverses experiències lligades als reptes que van sorgint. La xarxa ofereix una possibilitat d'intercanvi tècnic permanent entre els professionals que són al capdavant de les diferents àrees del govern local: de desenvolupament urbà, de gestió ambiental, de mobilitat. Així es genera un espai, una interacció permanent que consolida la xarxa, no només a nivell de les autoritats i de les institucions, sinó a nivell dels equips tècnics que estan treballant. És com tenir una finestra oberta permanentment per on mirar què s'està fent i com s'està fent a les altres ciutats. Segons els implicats, això és summament útil fins i tot per contrastar què fa l'un i què fa l'altre, i cap a on hauria d'estar mirant tenint en compte les diferents realitats polítiques i socials de les ciutats que hi participen.

En trenta anys, veient i aprenent com es fa estratègia, s'hi acumula un gran cabal de coneixement, metodologies i aprenentatges, tot un històric que sempre és referent i que ara, per exemple, en el context de les agendes globals, obliga a repensar aquesta metodologia per alinear-la amb els compromisos a escala global. CIDEU ofereix una oportunitat de posicionament internacional des de la bona pràctica. Permet que aquestes autoritats i equips tècnics es visibilitzin a nivell internacional a partir del que estan fent i així es van definint com a referents. Tot allò que es desprèn del treball en xarxa d'aquesta regió iberoamericana permet impulsar agendes conjuntes i, amb sort, inspirar altres ciutats.

CIDEU treballa amb espais de cooperació tècnica permanent a partir de dos models. D'una banda hi ha unes microxarxes d'estratègies urbanes que són un conjunt d'entre vuit i deu ciutats amb dos o tres tècnics de cadascuna que decideixen treballar en una temàtica. Des de CIDEU es fa la facilitació de la xarxa i es defineix una agenda de treball. Per exemple: de què hem de parlar quan diem que estem fent acció davant del canvi climàtic? En funció del repte plantejat, es defineix l'agenda i es comparteixen aprenentatges, tant des de la bona pràctica com tot el contrari, a partir dels errors i els desafiaments que apareixen. És un exercici de treball entre iguals, amb persones que intenten fer el mateix al seu territori, que comparteixen coneixement de manera directa i intercanvien els instruments que genera la xarxa.

.....

Es genera un espai, una interacció permanent que consolida la xarxa, no només a nivell de les autoritats i de les institucions, sinó a nivell dels equips tècnics que estan treballant. És com tenir una finestra oberta permanentment per on mirar què s'està fent i com s'està fent a les altres ciutats.

L'any passat, per exemple, es va tractar el tema de la transversalitat de gènere a la gestió municipal. Es va parlar de manera general sobre les polítiques de transversalitat de gènere, de les cures, de la bretxa salarial... Es va treballar durant un temps amb les ciutats i es va concloure que hi havia avenços en tots aquests aspectes, però que en arribar al pressupost municipal es perdien i l'enfocament de gènere no es reflectia al pressupost. Per tant, les ciutats van decidir analitzar pressupostos i fiscalitat amb perspectiva de gènere, analitzant quins són els instruments que s'estan posant en pràctica i quines són les dificultats que apareixen.

El segon model és el de les mentories, que és similar però és bilateral, entre una ciutat que té una expertesa important en un tema i que n'acompanya una altra que vol impulsar algun projecte o algun pla en aquest àmbit. Per exemple, ara hi ha una mentoria de la ciutat de Saragossa amb la ciutat de Monterrey, en què el model de planificació d'Ebrópolis, que des de fa gairebé trenta anys impulsen diferents actors, es transfereix a la ciutat mexicana. O la ciutat de Huelva, que ha demanat una mentoria a Bogotà per regenerar barris urbans. Les xarxes dediquen un espai a l'aprenentatge, per crear capacitats que les mateixes ciutats sol·liciten i que requereixen enfortir els seus equips. Hi ha una gran mobilitat de professionals sobretot, a Llatinoamèrica a l'àmbit local, de manera que cada vegada que hi ha eleccions canvien les plantilles i aquest exercici de crear capacitats es manté, enfocat a les necessitats més específiques de les ciutats. El tema de l'estratègia urbana és complex perquè canvia constantment, les metodologies s'acceleren i la manera com es gestionen les dades es complica. Per tant, cal actualitzar aquest pensament de forma permanent i des de CIDEU s'ofereix una especialització que ja fa disset anys que s'implementa perquè les ciutats puguin adquirir aquestes habilitats. En resum, CIDEU es perfila com una xarxa propera que és útil a les ciutats, amb espais de treball molt àgils, perquè les ciutats necessiten respostes i solucions. El que es proposa és crear les condicions perquè les trobin entre elles i facilitar i incorporar aquests aprenentatges pràctics. Al final és una construcció col·lectiva, en què la xarxa com a institució apropa i facilita aquests processos perquè es mantinguin.

A continuació i en remot intervé Dorthe Nielsen, directora executiva d'Eurocities, una xarxa amb 200 membres que treballa per millorar la qualitat de vida a les ciutats i aconseguir que les ciutats tinguin més influència a la Unió Europea. El paper de la xarxa a Brussel·les consisteix a fer que se sentin les veus de les ciutats en els processos de presa de decisions, i ajudar les ciutats a accedir a finançament. A més, gran part de la feina d'Eurocities consisteix a crear connexions entre ciutats, facilitant l'intercanvi i l'aprenentatge entre iguals. Per últim, també treballa en la visibilitat de les bones pràctiques en l'àmbit local, tant per inspirar a d'altres com per ajudar la Unió Europea a veure què passa a escala local, fent de pont entre el desenvolupament local i el desenvolupament de les polítiques europees. Això inclou la transformació digital, el medi ambient, la mobilitat, el clima, assumptes socials, el desenvolupament cultural a les ciutats i el desenvolupament econòmic. La xarxa té més de quaranta grups de treball on els membres col·laboren i treballen plegats per desenvolupar solucions per a problemes específics, o per compartir postures comunes envers les polítiques europees. Per tant hi ha una part tècnica però també política pel que fa a la implicació de les ciutats dins de la Unió Europea.

Gran part de la feina d'Eurocities consisteix a crear connexions entre ciutats, facilitant l'intercanvi i l'aprenentatge entre iguals.

Nielsen es refereix a la reunió recent a Anvers d'una comunitat d'experts que treballa en mobilitat i transport sostenible per debatre el camí cap a les emissions zero. Anvers va mostrar les seves bones pràctiques i un grup de representants dels alcaldes que lideren la mobilitat de les ciutats van debatre políticament amb representants de la Unió Europea. Aquest seria un exemple del treball en xarxa i de la connexió de les ciutats per aconseguir un desenvolupament urbà i una mobilitat sostenibles, aportant noves capacitats, aprenentatges i competències. Un altre exemple de la tasca de la xarxa és la connexió dels representants locals amb els polítics europeus, com ara Ursula von der Leyen, per debatre sobre

els mecanismes d'aprenentatge entre iguals i la reconstrucció sostenible de les ciutats d'Ucraïna. També s'aconsegueixen reunions amb altres comissaris i membres del Parlament Europeu o representants de regions. Les trobades són molt pràctiques i tenen a veure amb el que fa el responsable de les polítiques públiques.

A més, Eurocities també posa en pràctica diversos projectes europeus i actualment està treballant en trenta projectes finançats per la Unió Europea. El projecte estrella, Eurocities, impulsat de manera conjunta amb Energy Cities, ajuda a posar en pràctica la missió que 150 ciutats tinguin zero emissions. Arran de la guerra a Ucraïna, també s'ha reforçat la solidaritat entre ciutats pel que fa a l'acolliment de persones refugiades. També es dona suport a les iniciatives locals que ajuden a posar en pràctica el Pacte Verd Europeu. Per poder coordinar totes aquestes activitats i aquesta feina, es treballa en una agenda per conformar un poder col·lectiu per a les ciutats. Segons Nielsen, l'objectiu és poder conviure, ajudar-se i donar-se suport, especialment perquè les ciutats més fortes puguin donar un cop de mà a les que no ho són tant.

Finalment, Claire Roumet, directora d'Energy Cities, explica que treballen a escala europea i amb una relació privilegiada amb les institucions europees. Les institucions europees han utilitzat les autoritats locals i les autoritats regionals per poder posar en pràctica les seves agendes energètiques. La política regional de la Unió Europea és un dels principals programes de fons europeus i ha ajudat a ampliar la cultura europea. Energy Cities té moltes activitats d'intercanvi i la major part de la feina que es fa a Brussel·les és intentar assegurar que hi hagi un marc positiu perquè les ciutats puguin arribar a aconseguir els seus objectius i missions, treballant amb la complementarietat entre les diferents xarxes. Claire Roumet destaca que no és una competició entre xarxes sinó tot el contrari, que cal treballar en la complementarietat. Per tant, com més líders locals tinguin accés a aquest intercanvi, millor. Per exemple, tota la feina es comunica en francès perquè hi ha una base francòfona prou important. A d'altres països, com a la República Txeca o Romania, es tradueix a diferents llengües. Això forma part de la història i desenvolupament de la xarxa.

.....

Les institucions europees han utilitzat les autoritats locals i les autoritats regionals per poder posar en pràctica les seves agendes energètiques.

La qüestió de la localització és clau: la feina carrer per carrer, barri per barri, província per província, sobre el territori. Segons Roumet, les ciutats potser no seran líders del món en aquest àmbit perquè tenen molts problemes als quals hauran de fer front en el futur. Potser les àrees rurals estan millor posicionades per arribar a la neutralitat climàtica, per aconseguir solucions, ja que la densitat de les ciutats és un problema en un món en què es vol optar per la desconexió. El que fa Energy Cities és treballar perquè les ciutats tinguin els mitjans per poder-se desenvolupar. Fa un temps, per exemple, als anys cinquanta, a les muntanyes espanyoles hi havia la Casa de la Luz i se sabia d'on venia l'energia. En algun moment es va perdre aquest enllaç entre allò que necessitem pel que fa als recursos naturals i allò que estem desenvolupant a les ciutats per donar resposta a les nostres necessitats alimentàries, de calefacció, de mobilitat, etc.

La directora d'Energy Cities destaca que hi ha una gran crisi energètica i que aquest és només l'inici del problema del futur. Cal canviar la nostra manera de funcionar, per la crisi climàtica a la qual ens enfrontem, i desconnectar-nos pot ser un bon punt de partida, però cal que els territoris o les ciutats estiguin ben posicionats. Això depèn particularment de les solucions descentralitzades. Per exemple, les ciutats alemanyes tenen totes la seva pròpia companyia energètica. Barcelona també ho ha fet, per assegurar controlar i tenir a mà allò que necessita, com l'aigua o l'energia, que són els recursos essencials perquè una ciutat pugui sobreviure. Algunes ciutats i territoris estan molt millor posicionats per fer front a aquests reptes del futur. El paper de la xarxa és fer palès que la política energètica és incorrecta i ha oblidat que es poden tenir també actors intermedis que permetin assegurar que hi ha, efectivament, una prosperitat compartida i un accés compartit als recursos. Ara, a la Unió Europea

només hi ha consumidors i productors d'energia i no hi ha res entremig. Les companyies municipals poden, d'alguna manera, mitigar la volatilitat dels preus i la producció en excés de CO2. Cal tornar al principi de la planificació ecològica, que és un dels principals eixos polítics en els quals treballa la xarxa, i cal tornar a donar la propietat als municipis i que es tornin a fer amos de la gestió dels recursos. Això té a veure amb el desenvolupament agrícola dins les ciutats, amb el Consell Municipal Agrícola. Els municipis tornen a voler tenir les eines que els permetin escapar de l'energia tòxica.

A continuació Mariona Tomàs planteja la segona pregunta. Com analitzem l'impacte de les xarxes en la ciutadania? Quins instruments hi ha dins les xarxes per poder-ho avaluar?

El primer en respondre és Pablo Fernández, indicant que cal pensar en com avaluem i des d'on ens posicionem quan ho fem. L'avaluació de l'estratègia internacional d'una ciutat és múltiple: incidència, intercanvi de bones pràctiques, capacitat per a temes específics com la gestió de deixalles o l'estratègia de cures... Després, dins aquesta estratègia de cures, com s'internacionalitza aquesta petita part de tota la gestió. És a dir, segons Fernández, el desagregat de l'avaluació de l'impacte de les xarxes no pot ser com avaluem la xarxa com a capacitat del personal que té. O com avaluem la xarxa com a capacitat de mobilitzar recursos. En el cas de CGLU, més del 50% del pressupost, per estatuts, ha de venir dels membres. Això és molt diferent de com avaluem una xarxa que té una vocació d'incidència política per a temes climàtics en què la seva capacitat de generar fons ve des d'un *crowdfunding*. Com ens avaluem és complex i cal anar detall a detall. Per exemple, com avaluem l'informe sobre desigualtats que presenta CGLU cada tres anys i el seu impacte tant en polítiques públiques de desigualtats com l'impacte sobre la discussió de pobresa multidimensional que té lloc en el marc de les Nacions Unides. Aquests exemples mostren la complexitat d'intentar generar una mètrica per avaluar les xarxes. Primer cal analitzar què volem avaluar i, sobre això, com s'avalua, tenint present que no tot ha d'entrar en la lògica dels indicadors. Malgrat tot, CGLU utilitza els indicadors, perquè molts dels projectes tenen finançament de la Unió Europea i estan subjectes a avaluacions per indicadors.

.....

Primer cal analitzar què volem avaluar i, sobre això, com s'avalua, tenint present que no tot ha d'entrar en la lògica dels indicadors.

Pablo Fernández explica que l'any 2016, el concepte de "localització" es va portar a les agendes des de les xarxes de governs locals i va ser totalment qüestionat, fins i tot gramaticalment. Aquesta paraula no existeix, es deia. Què és localització i què hi tenen a veure les agendes globals? Sis anys més tard, en els debats sobre temes urbans de les Nacions Unides, el tema central és la localització. Com avaluem aquest impacte? Quins són els indicadors? La quantitat de conferències a què els membres de les xarxes assisteixen, els informes que es presenten anualment davant del fòrum polític d'alt nivell sobre localització? És molt complex avaluar-ne la incidència.

Una altra cara de l'avaluació de les xarxes té a veure amb la gestió interna. Es tracta d'una organització democràtica o no? Representa el conjunt del col·lectiu que vol representar? Són els seus mecanismes prou democràtics per donar lloc i oportunitat a totes aquelles entitats locals que en volen formar part i paguen la seva quota? En el cas de CGLU hi ha dues avaluacions cada any i els resultats són públics. Més enllà d'això, cal debatre si es poden avaluar les xarxes totalment i com s'estan gestionant per presentar-se com un sistema de xarxes. Quantes interaccions hi ha entre xarxes? Quines agendes hi ha? Quines duplicitats?

Rosa Arlene María diu que la mesura dels impactes varia segons la xarxa. No és el mateix mesurar l'impacte d'una xarxa mundial com CGLU, que treballa principalment en incidència política, que mesurar l'impacte d'una petita xarxa local com pot ser un grup de ciutats argentines pel clima, per exemple. Segons ella és important fer l'exercici que cada xarxa tingui ben definida la seva proposta de valor, que s'entengui bé què aporta, que sigui capaç de comunicar-la adequadament perquè trobi ressonància

a les ciutats i que després aquestes puguin justificar i entendre amb quina xarxa associar-se. De tota aquesta oferta que tenen, quina és la que més els convé? Alhora, cal ajudar les xarxes a posicionar-se millor dins l'ecosistema i trobar les millors aliances. Cada xarxa ha de definir els seus propis mecanismes per mesurar l'impacte en funció d'aquesta oferta de valor que aporta. Per tant, la primera qüestió clau és saber què mesurem. Què hem de mesurar? Després, tot i conèixer l'oferta de valor, hi ha el tema dels indicadors, que és el com mesurem. Els més efectius són aquells que s'allunyen més de l'activitat i que s'acosten més al resultat: passar de mesurar quantes activitats s'han fet a quants professionals s'han format, quants han pogut aplicar el que van aprendre, i què va poder transformar-se, quines maneres de fer es van canviar a partir del que es va aprendre... Com més s'allunya de l'activitat, més complex és l'indicador, però també més interessant la informació que aporta.

.....

Passar de mesurar quantes activitats s'han fet a quants professionals s'han format, quants han pogut aplicar el que van aprendre, i què va poder transformar-se, quines maneres de fer es van canviar a partir del que es va aprendre... Com més s'allunya de l'activitat, més complex és l'indicador, però també més interessant la informació que aporta.

El segon element que destaca María és amb quins indicadors mesurem. A més, això vol dir que cal mesurar. Sembla obvi, però això significa aplegar i sistematitzar informació, saber de totes les dades disponibles quines aporten més informació, dissenyar instruments de consulta que siguin eficaços, decidir com es processa aquesta informació. Implica, en definitiva, incorporar a l'organització un element important en la forma de la gestió. No totes les organitzacions mesuren, perquè mesurar costa esforç, dedicació i és una càrrega més de feina. També implica una retroalimentació important per avaluar la feina que es realitza i poder continuar endavant. És un exercici que ha de ser eficient. A més a més, la xarxa treballa per enfortir un actor clau, que són els governs locals. Si la feina es fa bé, el govern local tindrà millors plans, millors polítiques, millor actuació, i són aquestes actuacions les que transformaran el territori. Per tant, les xarxes no tenen capacitat per mesurar l'impacte sobre el terreny. Aquí la pregunta sense resposta és: quina part de la transformació de la ciutat es pot atribuir a la xarxa com a interlocutora i com a facilitadora d'intercanvis?

CIDEU és una xarxa que s'està repensant. S'ha qüestionat durant molt de temps com mesurar-se. Primer, ha definit la seva proposta de valor i l'aportació diferencial que fa, que és el que costa més. Cal entendre com aquesta oferta de valor pot contribuir més i millor a la tasca que fan els governs locals. També ha fet un exercici d'autoavaluació molt ric amb la comunitat CIDEU, amb els representants de les ciutats que hi participen activament, representants d'aquelles que no hi participen tan activament, que també tenen informació interessant a aportar de per què no són actius, amb els estratègics urbans, amb col·laboradors, amb col·legues d'altres xarxes com CGLU i Metròpolis. També s'ha pensat com CIDEU es pot inserir millor a l'ecosistema de xarxes. Sobre cada pilar de la proposta de valor es treballa per definir els indicadors més adequats. Quina quantitat i tipus de connexions es propicien entre els socis, quines ciutats han tingut un rol protagonista en esdeveniments que els ha permès posicionar-s'hi? Quin percentatge de les ciutats iberoamericanes ha modificat la seva manera de planificar o gestionar la ciutat des que són a la xarxa? Quants plans i projectes s'acceleren perquè han rebut un coneixement molt directe amb una mentoria, per exemple? Els indicadors que tenen a veure amb les xarxes socials també aporten una informació valuósíssima. Hi ha molt marge de millora sobre com es busca i s'interpreta la informació, i com les ciutats comuniquen i projecten la importància del treball a les xarxes mitjançant les xarxes socials.

En els darrers anys, CIDEU s'ha proposat millorar i sistematitzar quantitativament els registres d'informació mitjançant les activitats: quanta és la despesa de cooperació, quantes ciutats, quants

tècnics, quants projectes, quantes propostes es mobilitzen. Encara és més important el vessant qualitatiu, que és el més difícil de mesurar però aporta informació més directa amb el *feedback* directe de les ciutats. Es poden generar mecanismes permanents de consulta dels propis espais sense ni tan sols haver d'esperar l'avaluació anual, que es fa igualment. Es pot saber què els ha fet estar en aquest espai de cooperació, i quines pràctiques i enfocaments han canviat a partir d'aquest exercici. Rosa Arlene María conclou que les xarxes han d'assumir aquest compromís de retre comptes des de les evidències i de mesurar millor. Amb sort, es podran fer comparacions, no pas per comparar xarxes, sinó per poder entendre millor l'ecosistema a partir de les avaluacions, dels exercicis de mesurament d'impacte que fa cada xarxa. També destaca que és una oportunitat per millorar, incorporar noves idees i noves pràctiques en la manera com es mesura l'impacte de les xarxes.

Dorthe Nilsen afirma que està d'acord amb el que han dit els seus companys de taula. Es tracta de mesurar l'impacte que té la xarxa, on, com i quan. A Eurocities han desenvolupat un marc estratègic molt global, amb objectius a curt, mitjà i llarg termini, i amb un programa anual de treball en totes les activitats. També tenen indicadors que els ajuden a veure com estan complint aquests objectius estratègics en cadascuna d'aquestes vessants. La qüestió és quins són els indicadors, què mostren, si ajuden a saber el grau de compliment dels objectius a llarg termini. Cal tenir present que els objectius a llarg termini es configuren i acorden amb tots els membres i són molt amplis, com la qualitat de vida per a les persones a la ciutat, la diversitat cultural, el medi ambient, etc. Es tracta també que els governs de les ciutats puguin abordar desafiaments globals i problemes de capacitat global. Per tant, calen igualment indicadors que es puguin quantificar, com la participació a les reunions i les esmenes fetes. Aquesta perspectiva centrada en resultats permet establir un vincle amb el desenvolupament real a escala local, l'impacte que té. Per això, caldrien dades més generals d'Eurostat. L'objectiu d'Eurocities és influir en les polítiques de la Unió Europea i aconseguir aquest impacte local: influir en regulacions i directives a escala europea que tenen un impacte real pel que fa a la capacitat de les ciutats. Continua sent un repte si el que interessa són indicadors més precisos d'un canvi en la qualitat del lideratge polític, en fer que les ciutats tinguin un més gran impacte en l'àmbit europeu.

.....

L'objectiu d'Eurocities és influir en les polítiques de la Unió Europea i aconseguir aquest impacte local: influir en regulacions i directives a escala europea que tenen un impacte real pel que fa a la capacitat de les ciutats.

5. Torn de preguntes

La primera pregunta del públic assistent planteja si a vegades no es fa un ús una mica abusiu dels indicadors, si no es creen per complir amb un requeriment però després no s'utilitzen realment a l'hora de prendre decisions. Una segona pregunta fa referència a si no seria millor afrontar les grans qüestions generals de manera conjunta entre diferents organitzacions o xarxes i, en temes més locals, fer-ho de manera individual.

Pablo Fernández respon que existeix un mecanisme que agrupa no totes però sí la majoria de les 37 xarxes de governs locals existents, que es diu Global Task Force of Local and Regional Governments. Aquest grup es va articular a les negociacions per definir la nova agenda urbana com un mecanisme per presentar-se en col·lectiu davant les Nacions Unides, per defensar puntualment els interessos d'aquestes xarxes. Es tracta d'una iniciativa més que una xarxa de xarxes. És una iniciativa on s'agrupen les xarxes, on es discuteixen les prioritats de cadascuna i es divideixen els lideratges. Davant de cada negociació internacional, aquest grup de treball presenta una única veu a través d'una declaració conjunta de totes les xarxes, independentment de la seva participació en la negociació.

També es refereix al valor de la col·laboració de les xarxes, el valor del diàleg, de continuar parlant. Les xarxes serveixen per continuar donant veu a temes que interessin a actors locals i de govern on no existeixen. Avui dia, per exemple, permeten que ciutats russes siguin a la mateixa taula amb ciutats ucraïneses per discutir el que interessa a nivell de govern local, que no és altra cosa que continuar oferint els serveis públics. Independentment que siguin un actor polític i que tinguin interessos nacionals o no, la seva missió és continuar parlant i col·laborant. Un altre exemple és quan Donald Trump va sortir de l'Acord de París i les ciutats dels Estats Units van continuar tenint un rol rellevant a l'agenda climàtica i a l'Acord de París. Fernández destaca la importància del multilateralisme local.

Claire Roumet afegeix que hi ha diverses maneres d'actuar conjuntament i fer més. En primer lloc, per assolir posicionaments comuns, que és el que ja s'acostuma a fer i és molt important per mantenir aquesta multilateralitat a escala global i els llaços entre les diferents comunitats. Però davant la crisi energètica, que afecta tothom i afecta l'economia internacional, es podria exercir pressió sobre les grans companyies a Europa, i dir que totes les autoritats locals boicotegin de manera total o parcial determinats proveïdors d'energia, o apliquin una llei que digui que només acceptaran energia d'empreses que respectin els drets humans arreu del món. Roumet creu que caldria utilitzar més el potencial de les xarxes per fer accions conjuntes i no només per pactar posicionaments comuns.

Annex. Participants

> PABLO FERNÁNDEZ

CAP DE GABINET, CIUTATS I GOVERNOS LOCALS UNITS (CGLU)

Pablo Fernández coordina les relacions institucionals i aliances de l'organització, incloses les Nacions Unides. Abans d'incorporar-se a CGLU va ser cap de l'Oficina d'Afers Internacionals de la Secretaria de Desenvolupament Agrari, Territorial i Urbà de Mèxic. En aquest càrrec, va ser responsable de coordinar la participació de Mèxic a la Conferència de les Nacions Unides sobre Habitatge i Desenvolupament Urbà Sostenible, Hàbitat III, en la seva qualitat de secretari del Comitè Nacional Preparatori de Mèxic. Va formar part del Grup Independent del Secretari General de les Nacions Unides, Antonio Guterres, per avaluar i millorar l'eficàcia de NU-Hàbitat després de l'adopció de la Nova Agenda Urbana. També va ser secretari tècnic de l'Assemblea de Ministres i Màximes Autoritats d'Habitatge i Desenvolupament Urbà d'Amèrica Llatina i el Carib. Abans d'incorporar-se al Ministeri, va treballar com a assessor a la Secretaria de Desenvolupament Social de Mèxic en temes relacionats amb la pobresa urbana. També va treballar com a consultor per al Fons Mundial per al Desenvolupament de les Ciutats. Té un mestratge en Disseny Urbà i una llicenciatura en Relacions Internacionals, a més de certificats en regeneració urbana (Centre d'Aprenentatge del Desenvolupament de Tòquio), habitatge (Institut de Recerca d'Assentaments Humans de Corea) i desenvolupament regional (UNAM).

> AGUSTÍ FERNÁNDEZ DE LOSADA

INVESTIGADOR SÈNIOR I DIRECTOR DEL PROGRAMA CIUTATS GLOBALES DEL CIDOB

Agustí Fernández de Losada és investigador sènior i director del programa de Ciutats Globals del CIDOB. És llicenciat en Dret i té un màster en Estudis Europeus per la Universitat Autònoma de Barcelona. També és diplomad en Gestió Pública per ESADE i ha desenvolupat part dels seus estudis a la Freie Universität Berlin.

Ha treballat com a expert per a diverses agències de Nacions Unides, la Comissió Europea i un nombre important de governs nacionals i locals de tot el món, a més d'altres organitzacions tant públiques com privades. Ha estat director del Centre d'Estudis Territorials de Barcelona, director de Relacions Internacionals de la Diputació de Barcelona, coordinador general de l'Oficina de Coordinació del Programa Urbal III de la Comissió Europea i coordinador general de l'Observatori de Cooperació Descentralitzada EU-LATAM.

És autor de diversos informes de caràcter polític i tècnic, així com de llibres i articles sobre les agendes globals, la governança pública, la modernització de l'Estat, el desenvolupament territorial, la descentralització i la cooperació internacional.

> LAURA FORASTER I LLORET

SECRETÀRIA GENERAL DE DIPLOCAT

Laura Foraster és la secretària general de DIPLOCAT. És llicenciada en Administració i Direcció d'Empreses per la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i en Humanitats per la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i té un màster en Estudis Europeus cursat a la Universitat Catòlica de Lovaina. També té formació específica en diplomàcia pública i en missions d'observació electoral. Abans del seu càrrec actual com a secretària general de DIPLOCAT, va ser directora executiva de l'entitat fins al seu tancament temporal l'abril de 2018. Foraster va ser cap de gabinet del conseller d'Innovació, Universitats i Empresa i del conseller de Comerç, Turisme i Consum de la Generalitat de Catalunya durant dues legislatures consecutives i es va responsabilitzar de la gestió del gabinet, l'assistència política i els assumptes internacionals i de la Unió Europea. La seva experiència professional anterior inclou l'assistència parlamentària de diputats catalans al Parlament Europeu a Brussel·les i Estrasburg i, abans, a la Comissió d'Afers Exteriors, Drets Humans, Política Exterior i Seguretat Comuna i a la Comissió d'Afers Constitucionals. A Brussel·les, també va treballar per a la Comissió Europea, el Comitè de les Regions i la Delegació del Govern de Catalunya a la UE.

> DORTHE NIELSEN

DIRECTORA EXECUTIVA, EUROCITIES

Dorte Nielsen és directora executiva d'Eurocities, una xarxa amb més de 200 grans ciutats europees. Treballa per a un major reconeixement i paper de les ciutats a nivell de la UE en la transformació verda, digital i justa, i lidera el desenvolupament i la implementació d'estratègies urbanes. Coordina el posicionament polític de la xarxa a la UE i forma part de la plataforma *Fit for Future* de la Comissió. Abans d'incorporar-se a Eurocities el 2011, va treballar per a la Greater London Authority (oficina de la UE) i a la Secretaria General de la Comissió Europea. Té dos màsters del College of Europe en Política Europea i de la Universitat de Roskilde en Administració Pública, així com una certificació en prospectiva i gestió estratègica.

> ROSA ARLENE MARÍA

DIRECTORA EXECUTIVA, CENTRE IBEROAMERICÀ DE DESENVOLUPAMENT ESTRATÈGIC URBÀ

Rosa Arlene María va néixer a Santiago de los Caballeros, República Dominicana. És arquitecta, amb mestratge en Gestió Ambiental i postgrau en Planificació Urbana i Gestió Municipal de la Pontifícia Universitat Catòlica Madre y Maestra de la República Dominicana. Té una especialització en Pensament Estratègic Urbà del Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà-CIDEU i un diploma en Adaptació al Canvi Climàtic.

Al seu país d'origen va exercir com a gerent tècnica de la Federació Dominicana de Municipis-FEDOMU. Va ser directora del Pla Estratègic de Santiago de los Caballeros i va exercir com a coordinadora de projectes al Centre d'Estudis Urbans i

Regionals de la Pontifícia Universitat Catòlica Madre y Maestra, des d'on va coordinar la definició de polítiques de desenvolupament urbà per a 17 ciutats dominicanes. Ha col·laborat en desenes de publicacions i ha participat com a conferenciant en esdeveniments nacionals i internacionals.

Des del 2019 és directora executiva de CIDEU, la xarxa de ciutats i entitats iberoamericanes que impulsen processos de planificació estratègica urbana per assolir el desenvolupament urbà sostenible.

> CLAIRE ROUMET

DIRECTORA D'ENERGY CITIES

Claire Roumet és responsable de l'associació estratègica i la coordinació general d'Energy Cities, l'associació europea de ciutats en transició energètica que busca una transformació radical dels sistemes i polítiques energètiques, donant a les ciutats i als ciutadans el poder de donar forma a un futur d'energia descentralitzada i renovable. Des de la xarxa treballa perquè la transició energètica no només tracti energies netes o grans tecnologies sinó també per a un bon ús dels recursos, al mateix temps que es reforça la participació local i el benestar en una Europa democràtica.

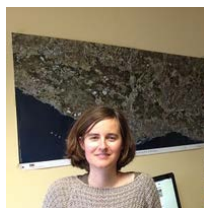
Energy Cities és una comunitat de 1.000 pioners locals, situats en 30 països, per buscar un diàleg de confiança entre els líders de les ciutats i les institucions nacionals de la UE i l'OTAN. Roumet fa cinc anys que es va unir a l'equip d'Energy Cities com a directora, després d'una dècada com a secretària general de Housing Europe, federació proveïdora d'habitatge social. Amb el seu equip ha transformat l'organització cap a una governança horitzontal renovada en la qual es comparteixen responsabilitats i lideratge. És graduada en Economia i va fer un postgrau en Polítiques Europees a Estrasburg, després d'un any d'Econometria a Mainz (Alemanya).

> MARIONA TOMÀS

PROFESSORA DE CIÈNCIA POLÍTICA A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Moderadora i relatora

Professora agregada de Ciència Política i membre del Grup de Recerca en Estudis Locals (GREL) de la Universitat de Barcelona. La seva investigació se centra en la governança metropolitana, les polítiques urbanes i el govern local. És experta en les reformes metropolitanes de Mont-real, i ha estat guardonada per la Governadora General de Canadà i el Parlament del Quebec. El 2017 va publicar un llibre sobre el pensament metropolità de Pasqual Maragall. Ha estudiat la participació ciutadana a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i ara dirigeix un projecte comparatiu sobre la governança metropolitana a Espanya. És membre del Consell Assessor del Programa de Ciutats Globals del CIDOB i comissària de la metròpoli multinivell del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

Entitats membres de DIPLOCAT

» Institucions públiques i entitats municipalistes

- Generalitat de Catalunya
- Ajuntament de Barcelona
- Ajuntament de Tarragona
- Ajuntament de Girona
- Ajuntament de Lleida
- Ajuntament de Viella i Mitjaran
- Diputació de Barcelona
- Diputació de Tarragona
- Diputació de Girona
- Diputació de Lleida
- Consell General d'Aran
- Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM)
- Federació de Municipis de Catalunya (FMC)

» Entitats de l'àmbit empresarial

- Consell General de les Cambres Oficials de Comerç, Indústria i Navegació de Catalunya
- Foment del Treball Nacional
- Micro, petita i mitjana empresa de Catalunya (PIMEC)
- Confederació de Cooperatives de Catalunya
- Associació Multisectorial d'Empreses (AMEC)
- Fundació Privada d'Empresaris (FemCAT)

» Entitats de l'àmbit social, sindical i esportiu

- Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya
- Unió General de Treballadors de Catalunya (UGT)
- Comissions Obreres de Catalunya (CCOO)
- FC Barcelona

» Universitats, escoles de negocis i centres acadèmics

- Universitat de Barcelona (UB)
- Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
- Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)
- Universitat Pompeu Fabra (UPF)
- Universitat de Lleida (UdL)
- Universitat de Girona (UdG)
- Universitat Rovira i Virgili (URV)
- Universitat Ramon Llull (URL)
- Universitat Oberta de Catalunya (UOC)
- Universitat de Vic · Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC)
- Universitat Internacional de Catalunya (UIC)
- Universitat Abat Oliba CEU (UAO CEU)
- Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI)
- EADA Business School
- Barcelona School of Economics (BSE)